

בעזרה"ת אחדות של תורה

גליון 653

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ז

"לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא".

התורה מצוה כל יהודי שסבור שרעהו לא נהג כהוגן בפרט כזה או אחר, שלא ישנא אותו בלבו.

וזה לשון הרמב"ם בספרו "היד החזקה" בהלכות דעות (פ"ו): "כשיחטא איש לאיש לא ישטמנו וישתוק, כמו שנאמר ברשעים 'ולא דיבר אבשלום את אמנון מאומה למרע ועד טוב, כי שנא אבשלום את אמנון', אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו: למה עשית לי כך וכך? ולמה חטאת לי בדבר פלוני? שנאמר 'הוכח תוכיח את עמיתך'".

הנבואה כידוע פסה ממחוזותינו מאז חורבן הבית הראשון, ולעתים, הקפדות ארוכות שנים, קנאה, שנאה, תחושות שמציפות את האדם ופוגעות באיכות חייו, היו יכולות להיעלם בשיחה מעט לא נעימה של כמה דקות עם זה שעליו הוא כועס. ייתכן שהחבר לא ימצא מילים להצטדק. אם אכן החבר אינו בסדר – כעת מותר לראשון לכעוס עליו על שנהג כלפיו שלא כהוגן, עד שיבקש החבר את מחילתו!

אבל שנאה הכבושה בלב האדם, ואין החבר יודע עליה מאומה, נאסרה על ידי התורה משום שהיא אינה מובילה לשום מקום מלבד הרס וחורבן. הן הרס עצמי של נפשו של השונא המתייסר בלבטיו ומחשבותיו הרעות אודות החבר, והן את יחסי הגומלין ביניהם כאשר החבר מתנהג עמו כרגיל והוא משיב בפנים זועפות, או מתנכר לו בלב פנימה.

ברוח דברי הרמב"ם היו צדיקים שביארו כך את הפסוק שלפנינו: "לא תשנא את אחיך בלבבך", אל תשנא את אחיך בלב בלא להודיעו שאתה כועס עליו, אלא קרא לו בהזדמנות מתאימה ו"הוכח תוכח את עמיתך". משתעשה כך, ייתכן מאוד שתגלה – "ולא תשא עליו חטא", אין האשמה שחשבת תלויה כלל בצווארו, ורק דמיון הפורה או חוסר ידיעתך הם אלו שגרמו לך לראות את מעשיו כבעייתיים.

פנתח האהל

אחד הפסוקים היותר ידועים בתורה הוא ללא ספק הפסוק "וְאֶהְבֶּתְּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ, אֲנִי ה'". על פניו המסר מאוד מובן, אך דורש הבנה מעמיקה. מדוע?

משום שהמשימה נראית כמעט בלתי אפשרית. האם אדם מסוגל לאהוב את השני כפי שהוא אוהב את עצמו? הרי כל אדם באשר הוא אוהב את עצמו יותר מכל אחד אחר, הלא כן?

גם הרמב"ן בביאורו לפסוק זה אומר כי זה דרישה מופלגת הקשה מאוד להשגה, ולכן ודאי שאין כוונת המצוה כפשוטה. מה כן? מסביר הרמב"ן: "אלא, מצוות התורה שיאהב חברו בכל ענין כאשר יאהב את נפשו בכל הטוב".

והביאור בדבריו (ע"פ הרש"ר הירש) התורה אינה כותבת: "ואהבת את רעך כמוך", אילו כך היה נאמר, אכן היה משתמע שעלינו לאהוב את אישיותו של החבר כפי שאנו אוהבים את עצמנו, ולא ניתן לצוות על דבר כזה.

התורה כותבת "ואהבת לרעך", לשון זו מורה שאין הכוונה לאישיותו של השני, אלא ציווי לאהוב את כל המגיע – לרעך. כלומר, תאהב להעניק לרעך – כמוך. לדאוג לאושרו, לטובתו ולכל צרכיו, לכל התנאים הקובעים את איכות חייו, באותה מידה שאתה דואג לעצמך לאיכות החיים שלך. תרחיק מעליו צער כאילו אתה מרחיק מעצמך, תדרוש שלומו וטובתו כדרך שאינך דורש את שלומך וטובתך, תשמח באושרו ותתעצב בצערו כאילו אירעו הדברים לך.

דרישה שכזו מתקבלת על הדעת, אפילו אין קרבת נפש בינו לבינינו. זו כמובן דרגה גבוהה, אך בהחלט ישימה.

שבת שלום

שמשון אליעזר פוקס

זמני השבת
הדלקת נרות 6:57
מוצאי שבת 8:00
לית 8:33

נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

יש נוהגים בימי ספירת העומר (עד יום ל"ד בעומר) שלא ללבוש בגד חדש שצריך לברך על לבישתו ברכת שהחיינו (דהיינו בגד חדש שיש שמחה בלבישתו כמו חולצה חדשה וכדומה, אבל בגד שאין מברכים עליו שהחיינו, לכל הדעות מותר ללבוש בימי הספירה). ויש מקילים בזה ללבוש בגד חדש.

יש מחמירים שלא לתפור ולתקן בגדים חדשים בימי ספירת העומר, ומנהגינו להקל בזה, ואף להנוהגים איסור בזה, מכל מקום אם עושה כן לצורך חתן שעומד להינשא בל"ד לעומר, אין בזה מנהג להחמיר כלל.

לדעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, אין כל איסור או חומרא, להיזהר שלא לברך שהחיינו על פרי חדש בימי ספירת העומר, ואותם שנהגו כן, באו לידי מנהג זה בטעות מפני שכך הדין בימי בין המצרים, שבהם אין לברך שהחיינו על פרי חדש, אך בימי ספירת העומר אין מנהג להחמיר בזה כלל, מפני שימי הספירה אינם ימי אבל, כימי בין המצרים שבהם אירעו חורבן בית המקדש ושאר פורענויות, ולכן אין לברך שהחיינו וקיימנו והגענו "לזמן הזה", על זמן שנועד לפורענות לכלל האומה, אבל ימי הספירה אינם נחשבים ימי פורענות, ואדרבא, כתב הרמב"ן שקדושת ימי הספירה כימי חול המועד, ולכן אין להחמיר בזה כלל.

אבל לעניין לבישת בגד חדש בימי הספירה, ראוי להחמיר בזה בימי הספירה שלא ללבוש בגד חדש, ואם יש צורך בלבישתו, נכון להדר וללבוש ביום שבת, ואז גם יוכל לברך עליו שהחיינו. וכן במקום שמחת בר מצוה או ברית מילה יש להקל ללבוש בגד חדש בימי הספירה.

אהל לחידוש חידושים ופג'נים לשולחן השבת

"בצדק תשפוט עמיתך"

מובא בגמרא (שבת לב) אלו הן הפרקליטים של אדם: תשובה ומעשים טובים. ואפילו תשע מאות ותשעים ותשעה מלמדים עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות ניצול. שנאמר באיוב **"אם יש עליו מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כופר"**. רבי אליעזר, בנו של רבי יוסי הגלילי, אומר אפילו תשע מאות ותשעים ותשע חלקים באותו מלאך הם לחובה וחלק אחד לזכות ניצול. שנאמר מליץ אחד מני אלף, במליצתו של מלאך אין אלא חלק אחד מאלף להגיד ישרו. עד כאן דברי הגמרא. מכאן אנו לומדים שגם כאשר אדם עושה פעולה שיש בה 999 צדדים לחובה וצד אחד לזכות, הדבר יכול להציל אותו מלרדת שחת וזה יהיה לו לכופר נפש.

בתקופה ששיבת מיר הגיעה ליפן. אחד התלמידים חלה בטיפוס באופן קשה מאד מאמצי הרופאים להצילו לא הצליחו והחלו בו סימני גסיסה. הרופאים קבעו שאפסו לחלוטין סיכויו לחיות ורגעיו ספורים. הידיעה הובאה במהירות למשגיח ר' **יחזקאל לוינשטיין** זצ"ל. הוא ניגש לארון הקודש פתח אותו והחל לקרוא את דברי הגמרא בהתרגשות. 'תנו רבנן מי שחלה למות וכ"ו ואפילו תשע מאות ותשעים ותשעה מלמדים עליו חובה ואחד מלמד עליו זכות ניצול וכ"ו. אחר כך סינגר עליו בקול פולח כליות ולב ריבונו של עולם התלמיד החולה שעזב את בית הוריו בגרמניה ונדד לשיבת מיר בליטא, האם אין לו זכות אחת מני אלף? אחרי המלצת זכות זו אמר תהלים יחד עם כל בני הישיבה, ובדיוק ברגע זה חלה הטבה מפתיעה במצבו של החולה. מצבו השתפר והלך עד שהחלים לגמרי ולא נשאר בו שום רושם של המחלה.

ואל יאמר האדם שאין טעם בלימוד זכות על הזולת שהרי במילא הקב"ה יודע הכל ולא נעלם ממנו מאומה, כי אמרו צדיקים על הפסוק תהלים כ"ב ד' "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל", שהקב"ה יושב ומצפה שיאמרו תהלות ומעלות על איש הישראלי.

הבעל שם טוב כותב שכאשר השטן עולה ומקטרג בשמים על יהודי, עדותו עדיין אינה מתקבלת כי הוא בסך הכל עד אחד, והתורה אמרה על פי שניים עדים יקום דבר. על כן ממתין יצר הרע עד שהוא מוצא עוד אחד שדן את חברו לכף חובה, אפילו במחשבה. ואז הוא מצרף את עצמו עם אדם זה להעיד עליו.

אם כן מי שדן יהודי לכף חובה הופך להיות שותף לשטן, הוא נותן יד וכח למקטרג לחייב אותו. ולהיפך כאשר מלמדים זכות, עוף השמים יוליך את הקול ואדם זה מסייע לקב"ה להיטיב לבריות ולהצדיק את עם ישראל.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

ג' אייר-יום פטירתו של הרה"ק רבי ישעיה מקרסטיר זיעווכי"א

האדמו"ר רבי ישעיה שטיינר זצ"ל המוכר יותר בשם רבי ישעיה'לה קרעסטיער, נקרא על שם עירו. הוא נולד לאביו רבי משה בשנת ה'תרי"ב בכפר זבריו שבסלובקיה, בהיות רבי ישעיה'לה כבן שלש שנים נפטר אביו, אמו המשיכה לגדלו עד לגיל 12 ואז שלחה אותו להתחנך וללמוד אצל האדמו"ר רבי צבי הירש פרידמן מליסקא זצ"ל, רבי ישעיה'לה גדל אצל רבי צבי הירש וכשבגר התמנה למשמש בקודש שלו.

לאחר פטירתו של רבי צבי הירש, החל שמו של רבי ישעיה'לה להיות נפוץ ברבים כצדיק ובעל מופת, הוא קבע את משכנו בעיר קרסטיר שבהונגריה ויהודים רבים נהרו לפתחו בבקשת ברכה וישועה, הוא מוכר בעיקר מצילום ישן המודפס בשחור ולבן, התלוי ברבבות בתים ברחבי העולם היהודי.

"ר' ישעיה'לה" הוא מכונה בקיצור ובחיבה. הדמות המופתית שצורת דיוקנה הפכה לסגולה בדוקה ומנוסה כנגד עכברים, הייתה למעשה אחד מדמויות המופת של גדולי וצדיקי הונגריה במאה שעברה, והנהיגה לאורה אלפים. הצדיק הפלאי רבי ישעיה'לה קרעסטיער זיע"א, היה תופעה של ממש. תופעה שאין לה אח ורע. חצר קדשו שבקרעסטייר, הייתה תל תלפיות למבקשי תורה ודעת. רבים נהרו לפתחו לשמוע דבר קדשו ולזכות לעצה, ברכה וישועה מפיו. אבל תופעה נוספת הייתה מקובלת בחצרו של הצדיק, מופלאה ומרטיטה. רבי ישעיה'לה קידש את מצוות גמילות חסדים והפך אותה לעבודת קודש מרכזית. הוא טרח ודאג מידי יום ומידי לילה, שלא יישאר יהודי רעב, שלא יישאר יהודי ללא מקום לינה ולא כסות לעורו.

ידוע היה הדבר בכל רחבי הונגריה ומחוצה לה, שבחצר הקודש קרעסטייר יש הכנסת אורחים מוכנה ומזומנה לכל דיכפין, לכל אדם באשר הוא, מגדול ועד קטון, מנכבדים ועד דלת העם. רבי ישעיה'לה עצמו, בענוותנותו הרבה, היה עומד ומגיש את האוכל עבור ההמונים, למרות שאלה הגיעו להיוועץ ולהתברך ממנו.

לא רק ענווה וחסד אחז בידיו, כי אם סבלנות ללא קץ. לא פעם הגיעו לביתו יהודים קשיי יום, ששמעה של הכנסת אורחים הגיעה לאוזניהם, והללו התנחלו בביתו כבני בית ממש. חלק מאותם יהודים, היו כאלה שנטרפה עליהם דעתם ל"ע, ורבי ישעיה'לה התייחס אליהם בחביבותו הרגילה, שמע את צרותיהם וסיפוריהם ללא משוא פנים כלל וכלל. טרחה מיוחדת וחיבה מיוחדת, היה מקדיש לאורחים עמלי תורה, אנשי דעת ועובדי ה' שהיו באים להסתופף בצילו. והוא ברחמיו היה דואג קודם כל שיאכלו וינוחו מעמל הדרך, בטרם יבואו אל בית מדרשו לבקש תורה מפיו. רבים מאותם ברי דעת, היו זוקפים לא אחת את גבותיהם בפליאה, ואף מעיזים ושואלים אותו: הא כיצד, ילמדנו רבינו, האם זה לא ביטול הזמן לעשות זאת? מדוע שלא יעשו זאת המשרתים? מדוע הצדיק מכלה כביכול את זמנו בהתעסקות עם האורחים? והוא היה שוחק כנגדם, ולא היה מניח לאיש מהם או לאיש ממקורביו, לעשות את המצווה במקומו. שלמות בחסד, שלמות בנתינה. סיפרו תלמידיו: כאשר הסנדלר הביא לו נעליים חדשות, מפני שמנעלו של הרבי נקרעו, באותה שעה הבחין הרבי שאחד מעניינים שהתגורר בביתו נעליו קרועות, והביא את הנעלים ללא אומר ודברים לאותו עני, כשהוא מזמין מהסנדלר זוג נוסף. הסיפור חזר על עצמו גם בזוג הנעלים הבא, ורבי ישעיה'לה נזקק לשלם לסנדלר מספר רב של פעמים, עד שזכה לזוג נעליים חדש.

החסד של הרבי לא הפסיק לרגע והפך לדרך חיים מאירה של "חסד לפניו יהלך". גם לפני התקיעות בראש השנה, היה עומד וחותר עוגות ופורס אותם עבור הציבור. כששאלו אותו על כך, השיב: "הצדיקים הגדולים עוסקים כעת בכוונות, אבל אני יהודי פשוט מתעסק בעניין 'לשובע ולא לרזון'!".

עבודה גדולה ויתרה, היה עובד רבי ישעיה'לה זיע"א בסעודת מלווה מלכה, סעודה רביעית דוד מלכא משיחא. אם בימי חול ובשבתות היו סמוכים רבים לשולחנו, הרי שבסעודה זו היו באים כפליים. הרה"ק רבי ישעיה'לה היה עורך סעודה זו מצאת השבת ועד השעות המאוחרות של הלילה, ושם הייתה מורגשת השראת שכינה כפשוטה.

מאריך היה הרה"ק מקרעסטייר בסעודה זו בדברי תורה, בפירושיה וסודותיה והאוזן לא היתה שבעה מלשמוע. המוני החסידים והמקורבים שהיו סמוכים על שולחנו, בלעו בצמא את דבריו ושאו מהם דעת, חכמה ועידוד לכל ימות השבוע. למרות כל זאת, היה רבי ישעיה'לה דואג באופן אישי לכך שלאיש מהם לא יחסר מזון, שכולם יאכלו וישבעו ויסעדו את ליבם מסעודה זו, מזון לתחיית המתים. כה גדולה הייתה מעלת סעודה רביעית בעיניו, עד שביקש בצוואתו לחרוט על מצבתו את המילים הבאות: "לחם רב עבד לסעודת דוד המלך ע"ה הרבה זבח ונסכים". זיעווכי"א

קצתה מאתול

פעם אחת השתתפתי בהלווייתו של רבי אלעזר ריבלין ז"ל, אחד מנקיי הדעת שבירושלים, סיפר גאון החסד הידוע רבי אריה לוי זצ"ל. לאותו נפטר חשוב היה ידיד נעורים וחבר משך שנים רבות שגם עבדו יחד כשלושים שנה. לאחר שהתחיל מסע הלוויה, כאשר המשפחה והידידים פוסעים בדמע ובדממה. אני מבחין שהחבר הוותיק

כבר פורש מההלוויה שרק עכשיו התחילה. משום מה החליט שלא ללוות כראוי את המנוח בדרכו האחרונה. כנראה יש לו משהו חשוב מאד, אני חושב לעצמי. אך לא. אני רואה אותו בסך הכל נכנס לחנות פרחים שהיתה בסמוך, כדי לקנות עציץ... ואני חושב לעצמי: כך נוהג חבר לידידו הקרוב שנים רבות כל כך שהיטיב איתו רבות בשנות חייו? משתמט מלגמול חסד של אמת? האמנם לא מצא לעצמו זמן מתאים יותר לקנות פרחים ועציצים רק בעת מסע הלוויה? כדי שלא לעבור על המצווה 'הוכח תוכיח את עמיתך', נגשתי אליו, הוכחתי אותו ואמרתי לו: אולי תסביר לי? הלא גם אני היית חבר משך שנים למנוח. איך פרשת מהלוויה סתם כך כדי לקנות עציץ? האם באמת לא מצאת לעצמך זמן מתאים יותר לכך?

לא התכוונתי לקבל תשובה. אך להפתעתי הוא פותח ומסביר לי: מזה שנים אני מטפל בחולה צרעת, בודד ומסכן. אתמול הוא מת. בגין סכנה חמורה של הידבקות והתפשטות המחלה החליטו הרופאים, שאינם יהודים, לשרוף את כל בגדיו וחפציו, בתוכם היה גם זוג תפילין. כיוון שאני הייתי היחיד ששמר איתו על קשר בשנות חייו, ידעתי מכך, והתקוממתי בכל כוחי. השתדלתי ועשיתי הכל בכדי שלא ישרפו את התפילין. ואז סוכם ביני לבין הרופא האחראי שעד שעה שתיים עשרה בצהריים אביא עציץ, התפילין יונחו בתוך העציץ העשוי חרס ויגנוזו בתוך האדמה כפי שנפסק בהלכה. מוכרח הייתי איפה לרוץ ולקנות את העציץ על מנת לקבור את התפילין בכדי שהן לא יישרפו... 'מאז', הוסיף רבי אריה לוי, 'קבלתי על עצמי לדון כל אדם לכף זכות'.

מסיפור זה אנו רואים שאף כאשר העובדה נראית לעין כנוטה יותר לכף חובה חייבים לדון לכף זכות. בפרשת השבוע אנו מצווים על אחת המצוות החשובות שהיא ממנין רמ"ח מצוות עשה. "בצדק תשפוט עמיתך". כאשר אתה רואה אדם שעשה מעשה או אמר דבר היכול להתפרש לרעה או לטובה. בין בדברים שבין אדם למקום ובין בדברים שבין אדם לחברו, הוא מחויב עפ"י מצווה זו לדון את חברו לכף זכות. כאשר מדובר על אדם ירא שמים, וכל שכן תלמיד חכם גדול, ישנו חיוב כפול ללמד זכות כי החושד בכשרים לוקה בגופו. גם כאשר ברור לנו בוודאות שהוא אכן עבר איסור. עדיין עלינו ללמד עליו זכות. א' - אולי אינו יודע את חומר האיסור. ב' - כנראה שלא התכוון לחטוא. ג' - יתכן שהיה אנוס.

בפרשת השבוע מובא גם המצווה הידועה 'ואהבת לרעך כמוך'. בלי קיום המצווה 'בצדק תשפוט עמיתך' אין אפשרות לקיים מצות עשה של 'ואהבת לרעך כמוך' כי אם האדם יראה תמיד רע על חברו - לא יוכל לאהוב אותו.

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכניס **אור אבנר**
רח' **משה דיין** קריית הסביונים **יהוד**
מנחה - בשעה 19:00

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 19:10
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **רפאל עגיב שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **שלום אטלן שליט"א**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב **יוסף חיים זצ"ל**
שחרית - 5:40 נץ
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 19:00
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה
יום א' ב' ה'
רב **בית הכנסת**
הרב **יהונתן אמדדי שליט"א**
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה **20:00**
"יש קונה עולמו בשעה אחת"
שימו לב <<<<

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00